

[Gregersen.]

tydelige Vilkaar, men derimod om Vilkaarlighed, det, som al Lovgivning ellers har sit Maal i at forebygge.

Hvis disse Selskaber i Lighed med andre skal have en Garanti- eller Egenkapital, saa er det ikke nok at skrive i en Paragraf, at dens Størrelse fastsættes af Ministeren for Handel og Industri efter Indstilling fra Sparekasseinspektøren, men det maa angives, hvor stor denne Garanti- eller Egenkapital skal være, saadan som Tilfældet er i Lovgivningen om de andre Pengeinstitutter. Den samme Anke gælder over for Bestemmelserne med Hensyn til Revisionsforholdene. I Stedet for nøje at fastsætte, hvordan disse skal ordnes, at Revisorerne vælges af Generalforsamlingen, at den ene af dem skal være en statsautoreret Revisor o. s. v., siges der i dette Lovforslag kun dette ubestemte, at hvis Sparekasseinspektøren ikke finder Revisionsforholdene betryggende, kan han udnævne en Revisor til sammen med Virksomhedens egne Revisorer at revidere Regnskabet for det løbende Aar, og om fornødent ogsaa for tidligere Aar, samt fastsætte det Vederlag, Virksomheden skal yde ham derfor. Naturligvis maa der stilles Fordringer til Revisorerne Kvalifikationer, men Fordringerne maa staa klart anført i Loven. Og der er andre Paragraffer, der giver Sparekasseinspektøren Ret til at standse Virksomheden, hvis han finder det utilbørligt, at den fortsættes.

Som Bladet „Vestkysten“ skriver — jeg beder den højtærede Formand om Tilfaldelse til at citere:

„Det er ikke helt værdigt at overlade til en Embedsmand at dreje Halsen om paa denne Bevægelse ved at vedtage nogle Harmonikaparagraffer, saa at „J. A. K.“-Mændene staaar værgeløse prisgivet Embedsmandens Fortolkninger. Enten er „J. A. K.“ et lovligt Pengeinstitut, og saa maa Ledelsen ganske som en Bankdirektør kunne se i Loven, hvad den har at rette sig efter. Eller ogsaa er det en ulovlig Bevægelse, som Rigsdagen vil til Livs, fordi man finder den skadelig, og saa maa den forbydes.“

Selvfølgelig, Loven skal ikke være en Harmonika, som de to høje Embedsmænd kan spille paa efter Forgødtbefindende.

Hovedparagraffen i Loven er § 7, der siger, at de af denne Lov omfattede Virksomheder maa ikke udøve deres Forretninger paa et saadant Grundlag, at nogle Sparere væsentligt begunstiges paa andres Bekostning, hverken med Hensyn til Adgang til

Laan, Laanenes Omfang, Rentevilkaar eller paa anden Maade.

Med denne Paragraf falder alle andre Betyrninger bort med Hensyn til; efter hvilke Paragraffer Handelsministeren og Sparekasseinspektøren skal tage Livet af „J. A. K.“, for hvis § 7 vedtages, saa vil Livet dermed være taget af denne Bevægelse. Denne Paragraf er klar nok. Bemærkningerne til dette Afsnit udtaler, at Lovforslaget ikke tager Sigte paa at forbyde kollektiv Formaaalsopsparring, men alene tilsigter at sikre, at denne hviler paa et saadant Grundlag, at Sparerne behandles ligeligt og retfærdigt. Og dermed er Døren lukket i, thi „J. A. K.“-Systemet hviler ikke paa Ligelighed, men paa frivillige Ofre fra nogles Side til Fordel for andre. Retfærdighed, det er lige for lige, og det er der ingen, der har Grund til at bryste sig af; men hvis man frivilligt — jeg betoner „frivilligt“ — giver mere, end man faar, saa ligger det jo i et noget højere Plan, og jeg tror, det vil være noget malplaceret af Statsmagten at blande sig i det og at forsøge at hindre noget saadant.

I øvrigt maa man spørge: Med hvilken Ret blander Statsmagten sig i det? Skulde voksne Mennesker ikke have Lov til at forvalte deres egne Midler efter eget Hoved og efter eget Sindelag? Hvis Mennesker af ideelle Grunde eller muligvis paa Trods ønsker at stille Penge rentefrit til Raadighed for andre Medborgere, hvad vedkommer det saa os? Nogen Uret begaas der jo dog i hvert Fald ikke mod dem, der faar Pengene ... (Afbrydelse af Rager). Ja, jeg haaber ikke, jeg forstyrrer det ærede Medlem Hr. Rager! Vi har nu herinde i et ikke ringe Antal Maaneder beskæftiget os med Konverteringsspørgsmaalet, med det Problem at sætte Renten ned, og der er klaget over, at Vanskelighederne ved at faa en Rente-nedsættelse, der var tilstrækkeligt dybt-gaaende, var saa store, og saa stilles vi her over for en Kreds af Mennesker, der hverken ønsker at tage eller give Renter, og saa skal det stoppes ved Lov!

Jeg ved ikke, om Bevægelsen kan holde, men jeg vil ikke være med til at forbyde den. De, der gaar ind i den, de, der melder sig og betaler deres Indskud, ved, hvad de gaar ind til, de ved det i hvert Tilfælde nu efter de to Professorers Betænkning. I det hele taget har der ikke i min Levetid været noget af offentlig Interesse, der er blevet drøftet i den Grad i Dagbladene som netop „J. A. K.“ Indskudsbetalere og Laansøgere, hvilket vel er det samme, kan ikke være uvidende om, at der er nogle, der tidligt